Z 2232.

ПЛАСТУН
„SKAUT“

ЧАСОПИС ПЛАСТОВОЋ МОЛОДЕЖИ

17. IV. 29-18

Табор в Камяници.

Р. VII. МАРТ 1929. Ч. 6.

КНИГОПЕЧАТНЯ „СВОБОДА“ УЖГОРОД, УЛ. ЛУЧКАЯ

»**ПЛАСТУН**« часопис руських оддѣлôв Союза Пластунôв Пôдкарпатскоѣ Руси. — Редаґує: Редакційна колеґія. — »Пластун« выходить кôнцем кождого мѣсяця кромѣ мѣсяцѣв юлія и авґуста, найменше вôсѣм разôв до рока. — Предплатне для пластунôв: 4 Кч за цѣлый рôчник; поодиноке число 50 гел. Для непластунôв предплатне за цѣлый рôчник: 8 Кч, поодиноке число: 1 Кч.

Орґанизаційнѣ дѣла.

Причинки до слѣдуючого числа присылати до 20. апрѣля.

Окружна пластова старшина просить

всѣх пластунôв, головно старших провôдникôв, щобы заняли ся збôркою чеських та инших почтових марок и пересылали их безпосередно на адресу: Ю. Бѣлей, Ужгород.

Заведеня глухонѣмых.

Краєва пластова нарада. Дня 24. марта 1929 вôдбулася краєва пл. нарада за спôвучасти бр. референта, бр. жуп. звѣтодавця и бр. окр звѣтодавцѣв. Програмою нарад було:

1. Положеня Пласту.
2. Справозданя звѣтодавцѣв (точный выказ членôв, реґистрованых и нереґистрованых, хлопцѣв- дѣвчат, старшина, провôдники, часопис),
3. Инвентура вôддѣлôв (курѣнѣв) шатра, книжки и под.
4. Предложеня пластунôв на ювилейне вôдзначеня.
5. Заґальный з'ѣзд в роцѣ 1929. (програма и и.)
6. Таборы лѣтнѣ.
7. Заѣзд до Анґлiѣ.
8. Правильник для курѣнѣв ст. пл и для окружноѣ команды.
9. Вôльнѣ внески.

Звѣт господарский з огляду на хвороту бр. касѣра був вôдложеный. Подробный звѣт в слѣдуючôм числѣ.

В Альбом для п. президента републики мають бути сейчас предложенѣ картоны, якѣ були высланѣ всѣм оддѣлам и якѣ декотрыми вôддѣлами ще все не верненѣ. *Забулося на пластову точнôсть!*

Заклик до провôдникôв. В интересѣ дѣла и властнôм звертаємося до всѣх бр. провôдникôв: З'ѣзд окр. звѣтодавцѣв поручив скавтм. Л. Бачинському уложити книжочку для провôдникôв, в якôй було бы все, що конечно потребно провôдникови в его працѣ.

Щобы ся книжочка була дѣйсно такою, як Вы хочете, подайте своѣ желаня, хоть бы найдрôбнѣйшѣ, скавм. Л. Бачинському, Ужгород, ул. Берченѣ, ч. 92.

Курс для провôдникôв вôдбудеся лише для пластовых провôдникôв и их заступникôв (звязковых и курѣнных). Сим проситься, щобы бр. провôдиики до 20-го апрѣля подали внески бр. референтови, що як бы желали послухати и научитися на сѣм курсѣ.

Провôдники, котрѣ хотѣли бы выкладати на сѣм курсѣ, най то заявлять так само до того терміну з поданєм темы выкладу.

——

БІБЛІОТЕКА
НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ

Приятелям пласту!

Дуже смутный досвѣд зробило людство з выконанєм, яке було в нас перед вôйною. Нерôвномѣрне выдвигованя одиниць, занадто розширеный индивидуализм, розбили народы и цѣле людство на довгѣ а довгѣ роки. Нараз забрязкотѣло оружя, закипѣла вôйна, полялось много крови и осталася страшна руѣна.

Хто своим здоровым розумом собѣ добре роздумає, той скаже, що не можна так йти дальше! Треба глядати новых дорôг, будовати ѣх на тревких й солидных пôдвалинах. А сю роботу, се велике завданя мусимо мы — молодѣж перебрати на себе й вести ту роботу до загального зєднаня. Мы, молодѣж, мусимо бути все готовѣ й запобѣгти будучим кровавым борьбам. Наш нарôд жив у бѣдѣ, але не може так дальше жити. Мусять настати красшѣ часы, часы благобуту, що в великôй мѣрѣ залежить вôд нас.

Все се завданя мы можемо достигнути лише так, як мы всѣ, без выѣмки з'орґанизуємось в одно товариство, яке пляново працювалоб у тому вôдношеню. А найкрасшим таким товариством є — Пласт. Пластуны перебрали на себе и ту велику задачу — щобы ширити освѣту мѣж народом.

Один вызначный анґлійський дiяч сказав до зôбравшоѣся молодѣжи так: »Ви є покликанѣ до твореня нового й лѣпшого свѣта. Працюйтє в порозумѣню з вашими братьми — инших народôв, щобы ви утворили братський союз, якого идеєю було би мир мѣж народами!«

Тому най не буде мѣж вами такого приятеля, який не був би членом сеѣ красноѣ орґанизацiѣ — пластовоѣ. Пласт — взяв на себе ту тяжку, тернисту дорогу своєго народа, щоб єѣ вычистити й зробити з неѣ красну рôвненьку путь — обсаджену рѣжного рода овочевыми деревами, котрѣ

бы нѣколи не вянули, а приносили красный здоровый овоч, для свого народа — а сими овочами є тѣ молодцѣ — пластуны, котрѣ працюють для свого народа. Сильно, красно, обережно й быстро! **Муряшок.**

Ю. Боршош—Кумятський:

ПЛАСТУН ВЕСНОЮ.

(Присвячую 17—18 пласт. вôддѣлу в Хустѣ.)

Чудовый май!
Пластунам рай
Тут по серед дубровы!
Повно чудес
Аж до небес
И лѣсовѣ розмовы.

Веселый смѣх
Обнян усѣх
Спѣв пластунôв полився,
Поза той лѣс
Що там з берѣз
Шириною розцвився.

Краса весны
Й рожевѣ сны
Захватили серденька,
А вѣтер брат
Русалкам сват
Поцілує в личенька.

Нам пластунам
Нам юнакам
Нам так мило в природѣ,
Гей хлопцѣ враз
Не спинить нас
Нѣхто, нѣщо тай годѣ!

Над звором тым
З курѣня дым
Горить ватра трѣскоче,
Тут воля, май
Пластунам рай
Гей, з нами враз хто хоче!

Мы пластуны
Мы юнаки
Наш клич воля й свобода,
Вѣтер наш брат
Вольный дух сват
Наша мати природа!

Памятні дні.

1929. III. Березень 3. 1827. * Леонид Глѣбôв, байкар.
9. 1814. * Т. Шевченко († 10. 1861.)
22. 1909. † Микола Аркас, музыка и исторія.
27. 1865. † Александер Духнович.
1929. IV. Квѣтень 16. 1920. Перший концерт в честь Шевченка в Ужгородѣ.
25. 1913. † Мих. Коцюбинський, письменник.
27. 1904. † Мих. Старицький. драматург.

6 лѣт. ювилей І. пл. в Ужгородѣ.

Гарне свято мали 10. II. с. р. ужгор. ґимн. пластуны; тодѣ святкував І. пл. курѣнь им. Корятовича 6 лѣтный ювилей свого истнованя. З нагоды сего свята гимн. уложили ґарну проґраму, яка дуже добре вдалася. Фізикальна саля, де одбулися святочнѣ сходини І. курѣня була переповнена гостями и пластунами. Бр. Федак кур. привитав гостей и все пластове товариство. Потôм слѣдували привѣты. Команда І. пл. курѣня одержала од других оддѣлов и товаришѣв бôльш як 15 привѣтôв. Далѣ слѣдували рѣжнѣ музичнѣ точки, реферати и пл. деклямацiѣ. Головно музичнѣ точки дуже подобалися всѣм присутним. Наконець бр. скавтм. Бачинський показав гарнѣ фильмовѣ картини из табору. Пôсля того бр. дир. Алиськевич говорив до пластунôв и заохочував их до дальшоѣ пластовоѣ працѣ. Потôм 3 пластуны достали од окружноѣ Пластовоѣ старшины похвалнѣ листы за ѣхню дотерерѣшню дѣяльнôсть в пластѣ. Святочнѣ сходини скôнчили одспѣванєм пластового гимна І. пл. курѣнь на сѣм святѣ показав, що пластова идея на Пôдкарпаттю не упала, (як то вже можно було чути), но ще много бôльше цвѣте як перед тым. На се є ясний примѣр зорґанизуваня пл. орхестры при І. пл. кур. Цю орхестру зорґанизував бр. Е. Шерегій. Як довѣдуємося, незадовго почуємо од пл. орхестри и пл. гимн.

Тризуб.

Канюк — ст. пл. скоб.

Пл. таборы сего року.

Орґанизацію сегорôчного пл. табору взяли на себе ст. пластуны — члены III. курѣня им. О. Вахнянина.

Табор буде инструкторський в Лугах коло Свалявы, на томуж мѣстѣ, де находився пл. табор 1926. роцѣ.

Табор тревати буде вôд 1. до 21. VII. 1929. включно.

Принимається до табору пластунôв розвѣдчикôв и скобôв (выѣмково учасникôв), котрѣ мають скôнченых 14, лѣт житя и выкажуться письменною згодою свого звязкового.

Таборова оплата за весь табор выносить 125 кч. Платиться в трьох ратах:

I. 40 кч до 15. V.
II. 40 кч до 5. VI.
III. 45 кч в таборѣ.

Останню рату можна зложити також харчами, повѣдомивши перед початком табору, якѣ то будуть карчѣ.

Число учасникôв табору є обмежене, тому зголошуватись треба як найскорше. Принимаються лиш зголошеня на весь табор (три тыжнѣ), в надзвычайных случаях на коротше (два тыжнѣ).

Всѣ письма, грошѣ, зголошеня, запиты и т. д. слати на адресу:

Окр. пластова команда
Ужгород, держ. гимиазія.

Табор вовченят в Лугах.

Окр. Пл. Команда в Ужгородѣ орґанизує табор вовченят в Лугах, який тревати буде вôд 1. VII. до 21. VII.

Примѣщеня в кôмнатах.

Опѣкунка сестра Устяновичова (Берца). До табору можуть ѣхати вовченята и лисички вôд 8—14. лѣт. житя.

В проґраму занять увôйдуть: пôдготовка до I. испыту, прогульки руханка, гри, забавы, легка атлетика, bon ton, ґіґіена и т. д.

Оплата 160 Кч.

Харч як у пластунôв, крѣм того молоко.

І. рату (50 кч) треба заплатити до 1. VI., решту в таборѣ.

Одностроôй взяти з собою. Іприписы в книжцѣ (див. »Вовченята и лисенки« Л. Бачинського.

Зголошеня слати: Окр. Пл. Команда Ужгород, ґимназія.

Ю. Акробат:

Десять можливостей, якими можно знищити свôй вôддѣл.

1. Не ходи на жадне представленя свого вôддѣлу. Анѣ до домôвки, анѣ на прогульки. Однако коли бы хотѣв пойти, тогдѣ прийдѣ пôзно.

2. Єсли є зла погода або буде падати дощ, тогдѣ не приходи на сходины.

3. Нѣколи не принимай нѣяку працю або службу. Є много лѣпше критизовати других, як покôнчити єѣ самому.

4. Коли бы брав участь на прогульцѣ або на сходинах, нарѣкай на то и ганьби працю провôдникôв и других пластунôв.

5. Коли є розказ до ряду або к позору, смѣйся, що найбôльше, понеже то є все веселе.

6. Єсли выберуть тебе за порадника або провôдника и будуть питатися од тебе, як бы ты допоручовав завести

працю в вôддѣлѣ, будь тихо або обговорися, що ты не вмѣєш дати порады. Коли з сходин идеш до дому, обширно поясни товаришам, що як треба бы то завести и що є то велика ганьба, коли в вôддѣлѣ того не вмѣють зробити.

7. Роби тôлько то, що конечно є потрѣбне и не будь на тôлько глупый, щобы робити за другого. Єсли дахто замастить твôй рукав на сорочцѣ, зроби такий крик, щобы цѣлый вôддѣл того почув.

8. Испыт не зложуй. То є тôлько для других. Досить коли скажеш: »Шкода, що не маю нагоды...«

9. Из заплаченєм членских внескôв нѣколи не спѣши. Памятай, що пластун є ощадный. Коли є то неодмѣнно потрѣбным заплатити, заплати, но розумѣєся не нараз.

10. Новикôв не поучуй. Такѣ хлопцѣ є тôлько на злôсть. Доки останеш пластуном, вôддѣл буде мати богато членôв, а по тобѣ — потоп.

Скавм. Л. Бачинський:

Пластовѣ выробы.

Убогѣ нашѣ пластовѣ музеѣ. Красується старенька, присыпана порохом напись: »Пластовый музей«, а далѣ за склом, кôлько рокôв, незмѣнно лежать выробы двох-трьох пластунôв.

Нѣ старшѣ, нѣ молодшѣ пластуны не интересуються музеєм. А кôлько можно корисного зробити, показати свою рôдну пластову творчôсть, умѣня та заохотити других до виробôв, ще лѣпших. Ся невелика выстава пл. працѣ дає реклямy и пропаґанду пласту мѣж своими и чужими. Писати про корысть добре и цѣкаво урядженного пл. музея не треба. Рѣч ясна. Треба лише мати добру волю пластунам и пластункам и кôлькох совѣсних, дѣловых роботôтникôв та поручити занятися урядженєм пл. музея енергíйному и з инициативою пластунови, або пластунцѣ. А там праця пôде. Музей буде мати выробы вôд дѣяльных гурткôв, при змаганню вôддѣлôв (курѣнѣв) и т. д.

Часто питають пластуны-ки »Що зробити«? Се питаня вже є хибне. Пластун повинен сам щось творити и выробляти то що йому подобаєсться и що хоче. Але вже хай отсею статейкою прийду на помôч и ниже подаю список деяких пл.

выробо̂в, якѣ бачив я у других пластуно̂в та з своєѣ практики. Коли хоть то буде в наших пл. музеях, то вѣрьте, що кожный з интересом огляне вашу шафу, ваш музей.

1. Орієнтаційнѣ знаки. Зробленѣ всѣ на одно̂й гарно выстругано̂й дощинцѣ або кожный знак умѣщеный на гіпсово̂й таблици. (Див. пл. календарик 1929 р. 1. пл. испыт ч. 14.)

2. Во̂дзнаки вовченят и прово̂дніко̂в на картонѣ. Все з написями.

3. Рѣжнѣ вузлы. Окремо кожный на мало̂й дощинцѣ. Одна линва выкрашена на синьо, друга на жовто, щобы добре розбиратися в переплетеню линв.

4. Зразок таборовоѣ кухнѣ з гіпсу або глины. Навѣс з дерева. Все закрасити природными барвами (Баревна глинка).

5. Зразки шатра. Маленьке шатро з матеріѣ, з повным урядженєм в серединѣ.

6. Зразки наших табо̂ро̂в з гіпсу и дерева. Се вже для бо̂льше вправных пластуно̂в.

7. Орієнтаційнѣ знаки з образками.

8. Индіянське шатро, розмальоване олійными фарбами.

9. Зразки тотемо̂в. Тут море ініціативы. Кожный пластун може зробити сво̂й тотем. Робити з дерева, вырѣзати и розмальовувати.

10. Шатра з моху, яличок и галузок.

11. Рѣжнѣ зразки по̂дстав по̂д шатра.

12. Зразки всѣх таборовых огнѣв з дерева. Прибивати до дощинки, або приклеювати.

13. Пластовый котлик на прогульцѣ.

14. Рѣжнѣ зразки мосто̂в на теренѣ.

15. Колекція овочѣв з глины або гіпсу. Розмальовати.

16. Збо̂рка пер рѣжных птахо̂в.

17. Слѣды звѣрят з гіпсу.

18. Зразки рѣжных зерен в епруветках. (Знаня рослин своєѣ околицѣ).

19. Фотографіѣ влѣпленѣ в гипс.

20. Рисунки пластового житя на зрѣзах дерев. (Поперечнѣ зрѣзи дерев з корою добре выструганѣ. Завѣсити на стѣнѣ).

21. Рамки з шишок, а в них картки пластовых начальніко̂в, або фотографіѣ.

22. Пластовѣ палицѣ з вырѣзками. Гуцульске мистецтво

23. Рѣжнѣ выробы з ґипсу.
24. Выпильованнѣ з тонкого дерева.
25. Дерево́риты. Выжиганнѣ по дереву.
26. Рѣжнѣ забавки.
27. Рѣчи щоденного ужитку: ножики, ложки вилки з дерева и т. д.
28. Пластовѣ альбомы з фотоґр. и по́дписами. И т. д.

А. Бойчук—Калина пластунка.

РАНОК.

Вже сонечко золотисте
Почало свитати
Нашѣ милѣ берѣжечки
Теплом огортати,

Луги й поля зеленѣ
Вкрылися росою,
Пластуночки веселенькѣ
Вмылися водою.

У лѣсочку зазуленька
Почала кувати,
Пластуночки у походѣ
Почали спѣвати.

Руськѣ пѣснѣ залунали
В лѣску по́д горбочком
Пластуночки веселенько
Идуть собѣ рядочком.

З их усточок веселеньких
Пливуть пѣснѣ руськѣ
Бо всѣ тотѣ пластуночки
Дѣвочки Гуцульскѣ.

Над все люблять руськѣ пѣснѣ
Радо их спѣвають
Своє горе и нещастя
При них забувають.

Ю. Бѣлей — Ст. пл. Акробат:

Пластова прогулька и далековид

При довших пластовых прогульках кромѣ добрых топанок, точноѣ годинки и веселого настрою так само є важный добрый далековид.

Часто являєся лѣпшим приятелем при пластовых прогульках, якбы то нам здавалося, понеже не тôлько одкриває и приближує далекѣ околицѣ, но також побôльшить и укаже нам далекий предмет, якого голым оком не можемо догляну-ти. Конечно не маємо очей орла и можливôсти далекого виду для побаченя засунутых ям, гôр, скал и под., длятого ужи-ваємо далековиду.

Но як тяжко выбрати щирого товариша спомѣж людей, з такою перешкодою є получено выгляданя точного далековиду.

Найчастѣйше з далековидôв стрѣчаємо так зв. театральне дивило. То є далековид голяндский, уложеный з обєктиву (получноѣ сочки), перед очницѣ и розсѣяноѣ сочки. Кромѣ сего для уживаня часто пôдходять далековиды уло-женѣ в двôйне дивило. Одною невыгодою у тых дивил є то, що мають велике освѣтленя. Се настає тому, що мають тôлько двѣ сочки. О свѣтлости буде згадано пôзнѣше при трієдру. Пригадую, промѣр зôрницѣ т. є. кружка, по-встане в далековиду, тôлько при огляненю околицѣ в дале-кости 25—30 цм. Часто великого промѣру буває зорниця у голяндских дивил, по правилу є все бôльшою, як очниця людского ока.

Прото при мраку евент. темнотѣ, коли очниця людского ока самовôльно розшириться, настає промѣр зôрницѣ ще бôльший, як промѣр очницѣ, а через то до ока входять всѣ лучѣ, переходячѣ далековидом. Се є одною выгодою теат-ральных дивил; невыгодою у них є мале збôльшеня, 3—3½ множно. Одна велика хиба настає з того, що даєся реґуло-вати пôсля водорôвноѣ оддаленості обох очей, прото позо-рователь часто видить одно колесо неясно, а тôлько малу часть другого колеса. Тота хиба настає тым, що одна очниця не даєся реґуловати для виду обох очей.

З наведеных ясно, що театральне дивило взагалѣ на прогульках не має великоѣ вартости.

Дальшим далековидом є так зв. далековид поземный або терастичный. Той розвинувся из звѣздарского далековиду. Уложеный из обєктиву, получноѣ сочки и очницѣ, котрѣ дають обернутѣ образы. Вложенєм третьоѣ получноѣ сочки, образы обернуться до правильного положеня. З выходом терастичного далековиду настала можливо̂сть великого збо̂льшеня, (сякий далековид уживають при морских кораблях).

При довгих прогульках у сего далековиду зменшуєся механична точно̂сть, (коли ось в далєковидѣ рушаєся). Єсли до того придумаємо велику масу, яка на далековидѣ є уложена, а кромѣ того спостерѣгаємо то̂лько одным оком, де не може настати така пластика образу, як при спостерѣганю обома очима. Из сего ясно видимо, що терастичный далековид також не є тым, який пластун потребує при довших прогульках.

Окрем сих далековидо̂в суть гранчастѣ, або тріедры. Сѣ найлѣпше надаються на пластовѣ прогульки, тому є потреба, щобы всѣ пластуны по̂знавали сѣ далековиды.

Суть то поземнѣ далековиды, у котрых процес обернутых образо̂в выконують двѣ склянѣ гранки, точно заостренѣ, сесѣ творять прямоугольну стрѣху на основу. Лучѣ переходячѣ через обєктив (сполучна сочка), переходять основою гранка и падуть на противну стрѣху гранка, од тоѣ одбиваються на другу противну сторону, а дальшим одразом знову переходять основою. Сим настає обернутя образо̂в, но то̂лько в одно̂й границѣ. Щобы образ знову привести до нормального положеня, є потрѣбно долучити дальшу гранку, подо̂бну до первоѣ, но має бути обернута о 90° и сею обернутою поставою приходить правильный образ, котрого получна сочка побо̂льшить.

Внутрѣ перед очницею далековида є уложена получна сочка, котроѣ задача є збирати. Уживанєм гранки далековид скоротиться о третину.

Тріедры з бо̂льшоѣ части суть уложенѣ на оба ока и сим пластика позорованя збо̂льшається. Єсли подумаємо, що обѣ части на клубу тріедра суть обернутѣ, тогдѣ точно даєся направити послѣ водоро̂вноѣ оддалености обох очей, кромѣ того можно направити обѣ очницѣ послѣ спосо̂бности виду.

Буває, також при середнѣм уладженю права очниця управлена на самовôльне реґулованя вида обох очей. Є ясно, що пластун в тріедру найде найбôльше пôдходячий далековид на довшѣ прогульки.

Однако, що є добре, буває дороге, єсли тріедр має бути добрым, мусить бути добре зготовленый. Прото хочу допоручити дивило гранчасте, або тріедр, котре є найлѣпшим дивилом на довшѣ прогульки, як высше згадаю, тому також є потрѣбне подати поясненя знакôв, чисел, котрѣ на тріедрах суть написанѣ або вырытѣ.

При покупцѣ треба уважати, щобы на тріедру була наведена фірма. Славнѣ фірмы на выробу добрых тріедров суть: в Нѣмечинѣ ф-а Гоертз в Берлинѣ, в Франції ф-а Колмонт, у нас ф-ы Срб и Штыс в Празѣ. Хто хоче купити тріедр, допоручаю од сих фірм передом замовити цѣнник, котрый дармо посилають, послѣ того можно выбрати и замовити добрый далековид.

Єсли вже маємо тріедр, мусимо знати, як єго треба уживати. Коли тріедр є зготовленый на реґульованя обох очей, тогды замѣряємe тріедром на оддаленый предмет (дова, надпис — нѣколи на дерева) а при отвореню обох очей закрыємe лѣвою рукою лѣвый обєктив, одночасно правою рукою точимe очницѣ, доти, аж предмет видимо ясно. Потому робимо то оборотно (закрыємe правою рукою обєктив уладимe лѣву очницю). Числа, на котрых поставиться певный знак (для далекозорных або для короткозорных) запамятаємо, щобы при змѣнѣ точеня очницями напр. другим позорователем, сейчас можно оточити на попереднѣ знаки т. є. про своѣ очи.

При направленю тріедра середним заостренєм правоѣ очницѣ оточиться тôлько о рѣжницю зоровоѣ способности обох очей. То єсть закрыємо правый обєктив а точенєм середнього шруба заостриме предмет в лѣвôй сторонѣ тріедра. Потому дивимося обома очима оточуючи праву очницю (середній шруб остане без руху) аж поки и праве око видить ясно.

Природно, що тріедр, не є простым предметом з котрым можно звычайно обходитися. Має бути все в ташцѣ, хороненый од вохкости и од ударôв. Єсли уживаємо єго у дощи

и под., стаєся, що скло внутрѣ замрачне, тогдѣ тріедр треба положити на мѣсто, котре добре є вывѣтрено, щобы высох. Скла можно чистити, тôлько мягкою олѣнячою кожою, котра перед чищенєм має бути выпрана.

Розбираня тріедру є небезпечне про єго точнôсть, в случаю пошкодженя, направу треба повѣрити, тôлько доброму оптикови а то с тым, що ручить за точну направу.

Сим подав подрôбный опис далековиду про пластунôв и надѣюся, що при купованю далековида, кождый з пластунôв буде знати, що котрый далековид найлѣпше надаєся на пл. прогульки. — Скоб.

Ромко К. пл. роз.

СВÔЙ КРАЙ.

Свôй край пôзнати мусиш;
Народ, мѣста, та села,
Исторію, мову, пѣсню
Усѣ народнѣ дѣла.

Пôзнай найменший кутик,
Вôд прадѣдноѣ хаты,
Вôд власноѣ прикметы
Дорôг тобѣ шукати.

Від поточка стежинки,
Від поль, левад и лѣсу
Прямуй, що раз то дальше
Мани скинь занавѣсу.

Пôзнай шумлючѣ рѣки
Гордѣ красучѣ горы,
Думнѣ лѣсы та плаѣ,
Круги та дѣбровы.

Ах краю найдорожший,
Чому не вôдшукати,
Що виннѣ ми, негайно
Щобы тобѣ вôддати?!

ВѢСТИ

Ужгородський пл. округ.

Окружна старшина: Має що тыжня сходины и рѣшає всѣ пластовѣ справы округа.

Публичнѣ выступы: 1) 3. III. с. р. на дѣточому святѣ в користь »Охороны матерей и немовлят« 2. дѣвочий пл. курѣнь выступив в 6 точках з танцями.

2) 10. III. с. р. выступав 2 дѣвочий курѣнь ужгородському театрѣ з танцями на корысть »Масариковоѣ лїги боротьбы з туберкульозою«.

3) 17. III. с. р. устроили пластовѣ ужгородськѣ курѣнѣ концертовый вечѣрок на корысть »Руськоѣ дешевоѣ кухнѣ«.

Выступали: з промовою 35 пл. курѣнь, з балєтом 2 пл. курѣнь, з національными танцями 1. и 2. пл. курѣнѣ, з музичными точками 1. пл. курѣнь, хором диригував ст. пл. Куцин.

Всѣ выступы пластунôв були совѣстно приготовленѣ и заслужили признаня од п. Розсыпаловоѣ, п. Грабаровоѣ и комитету Масариковоѣ ліґи. Пластуны радо помагають другим и в доброму дѣлѣ — справджується не по словах а на дѣлѣ.

Пластова орхестра: Вже кôлька разôв пл. орхестра 1 пл. курѣня, з 12 осôб, выступала публично, а останнѣ разы 3, 10. и 17. III. с. р. наша орхестра сприяла великому успѣху пластунôв. Дириґент пл. розв. Орішек.

Найбôльше дъяльным курънєм в мартѣ мѣсяцѣ був 2. дѣв. курѣнь, потôм 1. пл. курѣнь.

Всѣм до вѣдома! Приходять реклямаціѣ за минулый VI. рочник. Повѣдомляємо, що з VI. рочника выдано лиш в числѣ 1—3. Просимо бôльше не реклямовати.

Новѣ провôдницѣ пластунок. Ужгородський округ зыскав двох новых пластунок: 1) сестру Кривуцьку, фахову инструкторку ритмичноѣ руханки, яка дуже добре приготовила пластунок 2. пл. Курѣня на останных публичных выступах и 2) сестру Пежанську, як звязкову до 2. пл. Курѣня, яка дуже старанно взялася до сповненя своих обовязкôв.

Резиґнація с. Искры. З огляду на затяжну хоробу с. Искра, на великий жаль, мусѣла скласти обовязки звязковоѣ 2. пл. курѣня и секретаря окружноѣ команды. Бажаємо с. Искрѣ скорого выздоровленя и повернення до пл. працѣ, де чекають єѣ дальшѣ пластовѣ спôвпрацьовники.

Вовченята и лисички. Сестра Береза перебрала веденя наших наймолодших сестриць. Знаємо с. Березу, як одну з найвѣрнѣйших пластунок, вôддану нашôй пл. идеѣ и певнѣ, що єѣ курѣнь буде зразковым.

Пропаґаційнѣ концерты. Старшина I. пл. курѣня рѣшила познакомити и ширшу публику з пластовою идеєю и тому буде уладжувати концерты, де кромѣ музичних, літературних, и комичних точок будуть перечитанѣ рѣжнѣ пластовѣ темы для ознайомленя публики з пластом.

Перший такий концерт одбувся 15. II. с. р. з гарним успѣхом.

Т—б.

Дописованя. З великою охотою дописовали бы булгарскѣ пластуны з нашими пластунами, на мовѣ чеськôй, французскôй, нѣмецькôй або болгарскôй. Кто з наших пласпасейчас приголоситься на адресу: Петр Попов, Буолевард Букстон II. Софія, Булгарія.

Французскѣ пластуны. Французский часопис Л'амі ду Пеупле публично збирає миліон франкôв для французских пластунôв и выголошує, що в пластѣ видить те посередництво, котре може выховати здорове людство. Взывае францзôв, щобы пласт, як тôлько можно пôдпоровати в каждôм случаю.

Таким способом поширеня пласту мало бы бути и в нас пôдпоровано.

Статистика пластунôв. Переведена Мѣжнароднôм Бюром выказала 1,772.112 пластунôв з 14 краях. Розумѣється, не почислено тут пластунок и уладôв Бюром непризнаных. Из статистики выходить, що найкрасше представляються Соєдиненѣ Державы — 826.000, за ними имперія британська 532.000, Японія 44.848, Хины 40.250 и Сіян 34.223.

21 Рôчниця. Рôчницю I. пластового табору на островѣ Brown sea святкував Баден Повел в своѣм домѣ з Pax-Hill в товариствѣ членôв того перʼшого табору з перед 21. лѣт. З усѣх 25 вмерло 7, 6 живе поза Анґлією. Приѣхало их 12. кромѣ Б. П. только Persy Everett працює и досѣ для пласту.

Дивна фондація. Один американець з Нюпорту призначив 150.000 долярôв, на заведеня для дѣтей калѣк з тым, що на ту цѣль можна буде взяти тѣ грошѣ нараз з процентами из банку аж по упливѣ 150 лѣт, коли они зростуть уже на 10 миліонôв долярôв.

Увага! **Новость!** **Увага!**

Выйшов накладом »Педаґоґичного Товариства«

Мадярсько-Руський Словарь

Замовити можно у **Педагогичного Товариства« в Ужгородѣ.** — Цѣна **60** Кч.

Новѣ пластовѣ оддѣлы.

Дня 22. III. 1929. р. пôсля скôнченя науки, зôбрано пôд проводом управителя Павла Горняка всѣ шкôльнѣ роки в одну клясу, де учитель Дмитро Остапчук в присутности и других учителѣв Ивана Гевкана и Стефана Шишолы, отворив сходини и обяснив коротко цѣль и значѣня Пласту.

Пôсля того вписалось добровôльно до Пласту 80 учеников, з котрых и выбрано зараз оддѣлову та гурткову управу.

Кождый оддѣл подѣлено на 4 гуртки, котрый має складатись не менше з десятьох пластунôв.

Постановлено членскѣ вкладки, мѣсячно 1 Кч. Гурткôвѣ и оддѣловѣ сходины призначено на кожду недѣлю и свято.

Пласт ведуть учителѣ: 1. Высший оддѣл Иван Гевкан. 2. Нисший оддѣл Стефан Шѣшола; помагає Дмитро Остапчук.

Скоб.

Примѣтка: Витаємо заложеня пласту на селѣ та пôдчеркуємо, що при твердôй воли и вѣрности до пластовых идей и на село запустить »Пласт« своє корѣня що видно из того, що заложено и »Село-Пласт« из паробкôв 18—30 рочных (о тôм в слѣдуючôм числѣ).

Похвала учительской корпораціи, котра так красно стараєся про физично-духове пôднесеня а не менше національне освѣдомленя им повѣреноѣ молодѣ.

Славно! Скоб.

Администрація: *Юрко Бѣлей*, Ужгород. Заведеня глухонѣмых.
Отвѣчальный редактор: *Юліян Ревай*, Ужгород.